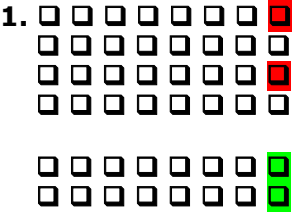
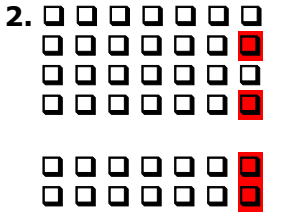
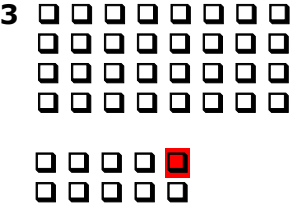
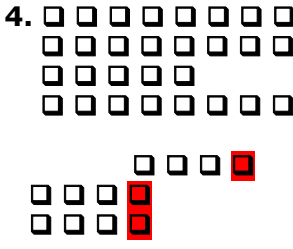

GARROTIN

(VV/AA)

FITXA PER ALS ALUMNES

1. Escolta i respon. De tots aquests esquemes de ritme i de rima (en vermell)
Quin és el del **Garrotin**?

<p>1. </p>	<p>2. </p>
<p>3. </p>	<p>4. </p>

2. Llegeix el text *El garrotín de Lleida* i respon si les frases són veritat (V) o mentida (M):

- El garrotin és una cançó molt trista
- Els gitans de Lleida van divulgar els garrotins.
- En el garrotin no es pot improvisar

El garrotin de Lleida*

**Text extret de l'article : Una vella passió que es renova, de Francisco Hidalgo, publicat a la pàgina Web: http://www.bcn.es/publicacions/bmm/bcn_flamenca/art02.htm

El tema del garrotin lleidatà demana un estudi urgent, rigorós i documentat, sobre el seu origen, evolució, característiques i possible influència en el que avui considerem flamenc. Diversos tractadistes i escriptors han opinat que el garrotin és una creació dels gitanos lleidatans. García Lorca va sentir-hi curiositat i va expressar públicament el seu interès per conèixer-lo. La periodista Irene Polo, en un article sobre Pastora Imperio, intercala el paràgraf següent:

Duquende

Colita

"Aquí mateix a Catalunya, característicament antípoda de la resta d'Espanya, es feia flamenc. A Lleida, província agrícola, els pagesos tocaven la guitarra quan sortien a prendre la fresca, les nits d'estiu, i quan s'apropaven al foc durant les vetllades d'hivern, cantant aquells laments plens de tendresa i de madrigals. A la plaça, els gitanos ballaven el garrotin, la dansa flamenca més castissa, filla de Lleida i també d'aquest deliciós últim mig segle."

Rossy escriu que "en els primers anys d'aquest segle, va fer furor el garrotin, un nou cant flamenc en mode major sobre un ritme binari que va passar del tablado al teatre i de tots dos al carrer, fins a arribar a cantar-lo les minyones mentre rentaven els plats". També afirma que "el ritme del garrotin té alguna cosa de sardana i poc de flamenc, i pel que fa al flamenc, recorda a la farruca. Però té certa gràcia, el garrotin, amb el seu fort aroma hispanoamericà". I en relació amb el tema del nostre interès diu que és, segons sembla, "creació gitana; més concretament, dels gitanos que vivien al barri del Cañaret de Lleida i la ciutat de Valls, de la província de Tarragona".

Juan Manuel
Cañizares

Colita

Matilde Martínez Sallés
IES PALAU AUSIT. Ripollet. (Barcelona)

Per la seva banda, Cabañas Guevara torna a insistir sobre el tema en una altra obra seva: "Cap a 1909, i en el Tívoli, va sorgir, morena i graciosa, La Gitana Dora, amb el garrotin, la dansa gitanesca, tant de l'Albaicín com de Lleida, adaptant al ball la lletra, que es va apoderar de la ciutat

*"Con el garrotín
con el garrotán
a la vera, vera,
a la vera, van."*

Els gitanos de Lleida es reclamen creadors del garrotin, i els més vells recorden encara que es cantava tot l'any. Evoquen també que per Sant Joan la festa prenia un aspecte especial: "A la plaça del Dipòsit es feia una foguera i els pagesos hi portaven coca de Sant Joan i garrafes de vi dolç i moscatell, que es repartien a tothom", recorda Antoni Salazar.

Després, païos i gitanos baixaven pels carrers neuràlgics de Lleida fins a arribar a la plaça de Sant Joan, on es concentraven novament, entonant les lletres dels garrotins. "Els més agosarats -continua Salazar- encara anàvem al riu a banyar-nos i, just a trenc d'alba, pujàvem al castell per veure sortir el sol."

El garrotin és considerat pels gitanos lleidatans el ball més important de la Lleida del començament del segle XX, tot i que el seu origen és molt anterior i la forma de ballar-lo tenia clares reminiscències de ball de guerrers. Aquells garrotins, que es ballaven a la Lleida es cantaven en català:

*"El garrotin és de Lleida
que volta per tot lo món,
i ha arribat a Barcelona,
i encara marca Colom."*

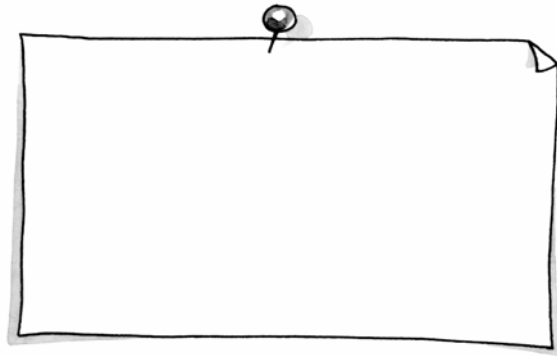

Miguel Poveda

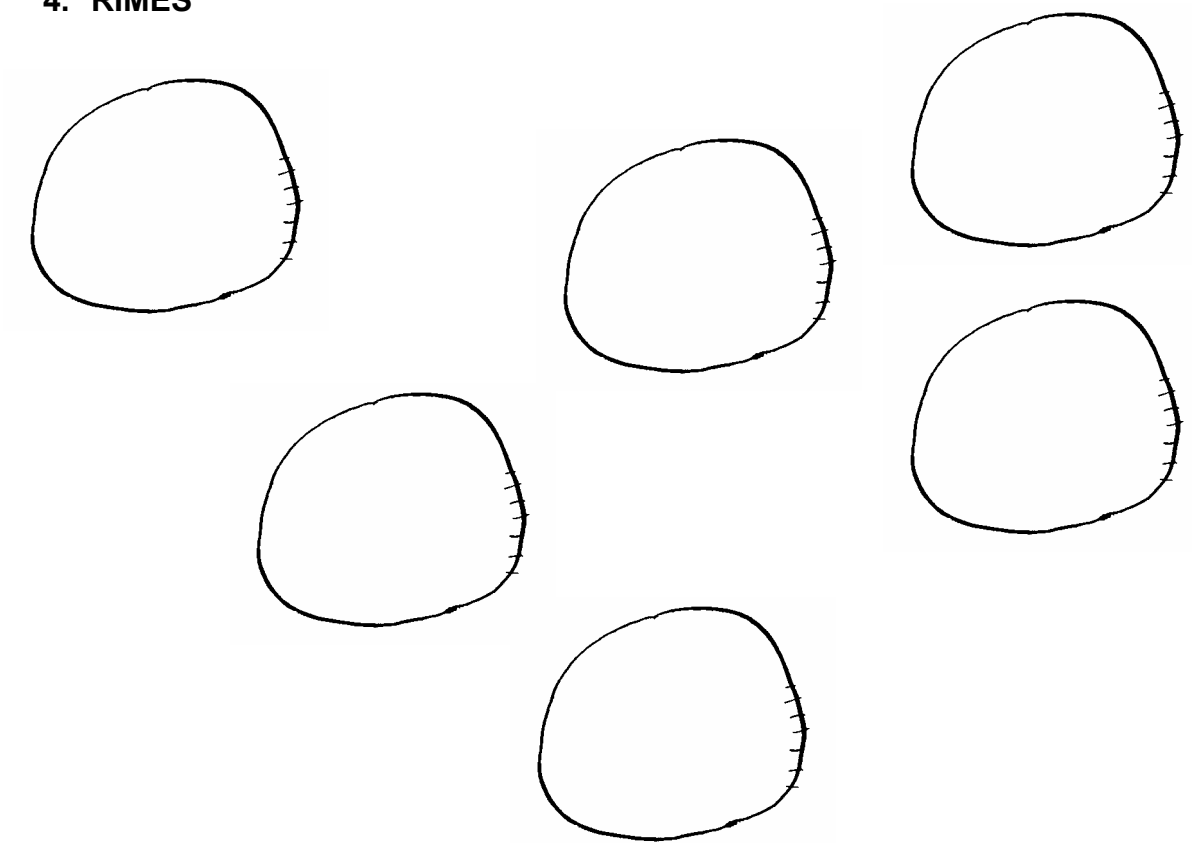
Antonio Narvaez

Després de la Guerra Civil, i per raons àmpliament conegudes, les festes dels garrotins van continuar de manera molt íntima i clandestina a les tavernes. Salazar recorda que "n'hi havia unes quantes, la Bodega del Rialto, la dels Joglars, la de la Sabaleta, el teatret de La Violeta; jo encara vaig tenir la sort, molt jove, de pujar a l'escenari a cantar garrotins". Aquests garrotins primitius i els seus ritmes han pogut subsistir fins avui gràcies a la tasca de conservació i de recuperació, desenvolupada per Carles Juste, Beethoven, i pel Marqués de Pota.

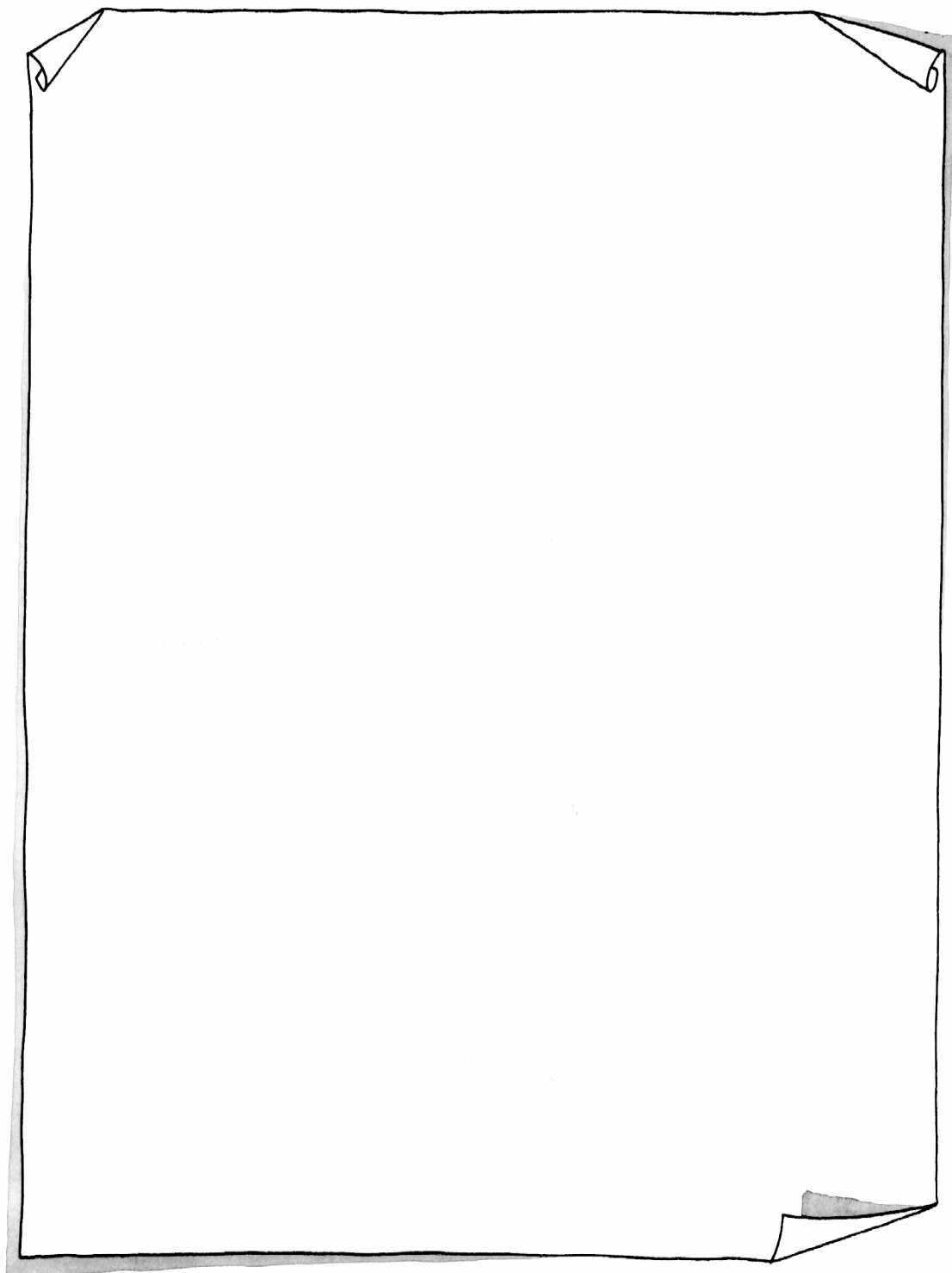
3. TEMES ELEGITS

4. RIMES

5. ESCRIU EL TEU GARROTIN

4. ALGUNES LLETRES

1

El garrotín és de Lleida
que volta per tot lo món,
i ha arribat a Barcelona,
i encara marca Colom."

2

Un gitano n'és de Lleida
Va cantar lo Garrotin
Va portar-lo a Barcelona
I ara diuen que és d'aquí

Ai garrotin, ai garrotan
A la vera, vera de Sant Joan